МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

“___”_____20___ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 07072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

за магістерською програмою Управління публічними фінансами

на тему: **«Податок на прибуток підприємств у системі прямого оподаткування»**

Виконавець:

студент 61 групи ФФБС

Кучеренко Олег Володимирович

(прізвище, ім’я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

професор кафедри, д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Волохова Ірина Семенівна

(прізвище, ім’я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА-2023

ЗМІСТ

ВСТУП……..……4

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЗАЦІЯ ПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ ……..8

1.1. Становлення та розвиток системи прямого оподаткування та оподаткування прибутку підприємств……..…….…….8

1.2. Сутність оподаткування прибутку юридичних осіб ……..……19

1.3. Особливості прибуткового оподаткування підприємств в Україні….……30

РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИКА ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ У ВІТЧИЗНЯНІЙ СИСТЕМІ ПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ ……39

2.1. Роль податку на прибуток підприємств у формуванні бюджетів України……39

2.2. Прибуткове оподаткування прибутку підприємств: результати регулюючого впливу ……..……..52

2.3. Проблеми вибору систем прибуткового оподаткування підприємств……64

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК …….71

3.1. Дослідження іноземного досвіду оподаткування прибутку корпорацій……..71

3.2. Прогноз надходжень податку на прибуток до бюджетів усіх рівнів…….80

3.3. Напрямки реформування податку на прибуток……..86

ВИСНОВКИ……98

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……102

ДОДАТКИ……110

ВСТУП

Податок на прибуток підприємств є основною складовою системи прямого оподаткування, з утворення якої почався розвиток податкової системи будь-якої державності світу. Під час оподаткування використовується поширена база оподаткування, яка відображає результат діяльності господарюючого суб'єкта. Вона, звісно, надає широкі податку виконувати свою фіскальну функцію з наповнення бюджетів. Тобто, держава одержує фінансові ресурси з витрачає їх метою виконання своїх функцій, які відображаються у певному особливому наборі суспільних благ, які наразі цікавлять суспільство.

Також, під час оподаткування прибутку підприємств, прибуткове оподаткування виконує регулюючу функцію податків. Механізм оподаткування прибутку підприємств впливає на темпи виробництва товарів, робіт та послуг, створює орієнтири для економічного розвитку шляхом коригування структури та технологій виробництв в державі. Така можливість податкового регулювання через механізм оподаткування прибутку в Україні слабо використовувалася: процеси нагромадження основного капіталу не призвели до якісного перетворення основних виробничих фондів, досі виробники користуються застарілою виробничою базою без проведення її модернізації, малими є щорічні обсяги в нашу економіку прямих іноземних інвестицій, які не привели до відчутного створення нових робочих місць, переходу до технологічного укладу вищого порядку. Також кількість збиткових підприємств залишається великою, що також вказує на масштабні процеси ухилення від оподаткування своєї виробничої діяльності.

В Україні важкий період становлення системи оподаткування прибутку підприємств, який мав багато етапів, створив мало результатів, які можна було б охарактеризувати як позитивні, ніж цього очікували органи державної влади.

Досягнення довгоочікуваної гармонізації податкового та бухгалтерського обліку, поступове зменшення розміру ставки податку на прибуток

підприємств, зрівняння її із ставкою податку на доходи фізичних осіб виявилися заходами недостатніми задля відчуття стимулюючого впливу на зменшення обсягів тіньової економіки, на посилення, відповідної таким перетворенням, економічної активності суб'єктів господарювання. Зазначене підтверджує особливу актуальність дослідження особливостей оподаткування прибутку підприємств в Україні у системі прямого оподаткування.

Питання прагматики та проблематики прибуткового оподаткування підприємств, причини низької фіскальної ефективності податку на прибуток в Україні в своїх дослідженнях розглядають Волохова І.С., Логвіновська С.І., Мелих О.Ю., Савченко А.М., Гудим І.А., Ярема Я.Р., Височина А.В., Таранченко А.Д., Дубовик О. Ю. Крисоватий А. Серебрянський Д. тощо.

Проте, зміни податкового законодавства, політичні умови, та особливості економічного розвитку України обґрунтовують необхідність дослідження податку на прибуток підприємств комплексно, у системі прямого оподаткування, що дозволить розробити необхідні пропозиції покращення механізму оподаткування.

Метою дослідження є теоретизація прямого оподаткування та оподаткування прибутку підприємств, проведення аналітичного дослідження оподаткування прибутку підприємств у вітчизняній системі прямого оподаткування та обґрунтування практичних рекомендацій щодо реформування податку на прибуток підприємств.

Задля реалізації вищезазначеної мети дослідження нами були поставлені та вирішені такі завдання:

розглянуті етапи становлення та розвитку системи прямого оподаткування та оподаткування прибутку підприємств;

визначена сутність оподаткування прибутку юридичних осіб;

розкриті особливості прибуткового оподаткування підприємств в Україні;

досліджена роль податку на прибуток підприємств у формуванні бюджетів України;

розглянуті результати регулюючого впливу прибуткового оподаткування прибутку підприємств на економічний розвиток;

розкриті проблеми вибору систем прибуткового оподаткування підприємств;

досліджено іноземний досвід оподаткування прибутку корпорацій; проведено прогнозування надходжень податку на прибуток до бюджетів усіх рівнів;

запропоновані напрямки реформування податку на прибуток підприємств в Україні.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі акти України: Податковий кодекс України, Закон України «Про податок на прибуток підприємств», Закон України «Про податкову систему України». Використано законодавство зарубіжних країн щодо податкових відносин держави та суб'єктів господарювання, статистичні матеріали Державної податкової служби України, Державної казначейської служби України, Державної служби статистики України, Міністерства фінансів України щодо діяльності юридичних осіб у розрізі видів діяльності. Використано наукові розробки вітчизняних та зарубіжних вчених стосовно прибуткового оподаткування та прямого оподаткування.

Об'єктом дослідження є економічні відносини стосовно сплати до бюджету податку на прибуток між господарюючими суб'єктами та органами державної влади.

Предметом дослідження є податок на прибуток підприємств у системі прямого оподаткування.

Методологічною основою дослідження є сукупність наукових методів дослідження загальних та специфічних: теоретизації та узагальнення (при теоретизації прямого оподаткування та оподаткування прибутку підприємств) історичного розвитку (при дослідженні етапів розвитку системи прямого оподаткування та системи оподаткування прибутку підприємств), аналізу та

синтезу (при дослідженні фіскальної та регулюючої ролі оподаткування прибутку) тощо.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота магістра має наступну структуру: вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел (51 найменування) та 4-х додатків на 5-х сторінках. Загальний обсяг роботи становить 115 сторінок. Робота містить 12 таблиць, 17 рисунків.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі магістра проведена теоретизація прямого оподаткування та оподаткування прибутку підприємств, проведене аналітичне дослідження оподаткування прибутку підприємств у вітчизняній системі прямого оподаткування. Обґрунтовані практичні рекомендації щодо реформування податку на прибуток підприємств.

За результатами проведеного дослідження сформульовані наступні висновки:

Встановлено, що пряме оподаткування є системою оподаткування, при якій податки сплачуються безпосередньо з платника податків (фізичних осіб або підприємств). Процес становлення прямого оподаткування проходить кілька етапів, зазвичай залежно від історичних та економічних умов країни. Нами були досліджені етапи становлення прямого оподаткування. Також досліджено становлення прибуткового оподаткування підприємств, які залежать від історичних, економічних та політичних умов країни.

В Україні початком податкових відносин між державою та виробниками можна вважати 1990 рік. У цьому році запрацював Закон «Про податки з підприємств, об'єднань і організацій». Це було початком важливої податкової реформи, у результаті якої було намагання державної влади створити власну систему оподаткування юридичних осіб, яка б відповідала сучасним тих часів викликам чергового етапу економічного розвитку. Досліджено досвід оподаткування доходів підприємств та його прибутку, визначені недоліки та переваги таких об'єктів оподаткування.

Оподаткування прибутку юридичних осіб є одним із ключових видів оподаткування в більшості країн. Сутність оподаткування прибутку юридичних осіб полягає в тому, що підприємства, компанії, організації та інші юридичні структури сплачують податки зі свого прибутку, який їм залишається після відрахування витрат та видатків від валового доходу. Досліджені основні

аспекти сутності оподаткування прибутку юридичних осіб, які полягають у визначенні елементів цього податку.

Оподаткування прибутку підприємств ґрунтується на декількох ключових принципах, які визначають правила і засади сплати податку на прибуток. Це: принцип справедливості, принцип універсальності, принцип незалежності, принцип економічної ефективності, принцип простоти та прозорості, принцип конкурентоспроможності, принцип дотримання законодавства. Ці принципи допомагають забезпечити баланс між інтересами держави, бізнесу та суспільства в сфері оподаткування прибутку підприємств. Вони слугують основою для розробки ефективної та справедливої системи оподаткування прибутку юридичних осіб. Вони складені історично, враховують багаторічний досвід, особливо економічно розвинутих країн.

Досліджуючи особливості оподаткування прибутку підприємств, нами було детально охарактеризуємо елементи податку, який справляється в Україні: платники податку, об’єкт оподаткування, база оподаткування, ставки оподаткування, податкові пільги тощо.

Роль податку на прибуток підприємств у формуванні бюджетів України полягає у наступному. У 2022 році до бюджетів усіх рівнів надійшло 130,6 млрд. грн. податку на прибуток підприємств. Скорочення склало 33,2 млрд. грн. через воєнний стан, коли підприємства одержували збитки від результатів своєї діяльності. Частково підприємства були зруйновані. Частково юридичні особи скоротили свою діяльність, а частково – були вимушені завершити свою роботу. У 2022 році частка надходжень податку на прибуток підприємств відносно загальної суми прямих податків склала найнижче значення – 17,8%, це навіть на 1,1 відсоткових пункти нижче показника 2015 року.

Частка податку на прибуток у податкових надходженнях зведеного бюджету в 2022 році склала 9,7%, що на 1,6 відсоткових пункти менше питомої ваги податку в 2021 році. В 2021 році спостерігалося найбільше відносне значення податку у податкових надходженнях бюджетів усіх рівнів. Також відчутно змінювалися надходження податку на прибуток до зведеного бюджету

України відносно обсягів номінального ВВП. Реальний ВВП у 2022 році скоротився на 30,4%, а номінальний лише на 4,9% з 5459,6 млрд. грн. до 5191,03 млрд. грн. Скоротився і розмір надходжень податку на прибуток до бюджетів усіх рівнів. Відповідно, скоротився обсяг надходжень податку відносно номінального ВВП до 2,52%.

Велику роль в розмірі сплаченого податку грають різні податкові стратегії, зокрема залучення в податкових розрахунках різних відрахувань, витрат, амортизацій та інших фінансових засобів для зменшення обсягу прибуткового податку. Відповідно це відбивається на фінансовому результаті господарюючих суб'єктів. Поступово з 2010 року сальдо фінансового результату діяльності підприємств, розрахованого до оподаткування зростало. У 2010 році юридичні особи заробили прибутків в розмірі - 54,4 млрд. грн., у 2011 році розмір прибутків був збільшений удвоє. Зменшилася сума прибутків у 2012 році до 75,7 млрд. грн., а у 2013 році сальдо фінансового результату до оподаткування склало лише 11,3 млрд. грн., що в 10! разів менше показника 2011 року. Збитки збиткових підприємств зменшувалися в 2015 - 2019 роках та у 2021 році. Ця динаміка показувала покращення діяльності підприємств, у яких збиткові підприємства за своєю кількістю зменшувалися. За 9 місяців 2022 року збитки збиткових підприємств зросли майже у двічі. Темп зростання склав 194,1%.

Дослідження розмірів ефективної ставки податку на прибуток підприємств дозволили нам зробити наступні висновки. Найбільшою, у розмірі 17,6%, ефективна ставка податку на прибуток була у 2019 році. Коефіцієнт продуктивності складав 0,977. У 2021 році розмір ефективної ставки зменшився до 12,9%, а в 2022 році ефективна ставка знов повернула своє значення – 13,6%, коефіцієнт продуктивності збільшився до розміру 0,755

За сучасними умовами оподаткування прибутку підприємств дуже важливим є прогноз надходжень цього податку до державної скарбниці. Результати прогнозів надходження податку на прибуток підприємств до бюджетів усіх рівнів за трендовою моделлю, за однофакторними моделями надходжень податку на прибуток підприємств до бюджетів усіх рівнів залежно

від зміни рівня безробіття та від зміни номінального ВВП є різними, проте цілком достовірними.

Ми, провівши дослідження теоретичних основ оподаткування податком на прибуток в системі прямого оподаткування та прагматики формування місцевих бюджетів за рахунок коштів одержаних від прибуткового оподаткування юридичних осіб, розкрили недоліки сучасної політики оподаткування прибутку підприємств. Вони полягають у наступному:

- часті зміни податкового законодавства, що регулює відносини зі стягнення частини податку на прибуток підприємств у доходи держави та бюджетів місцевого самоврядування;

- трапляються випадки, коли норми законодавчих актів, що регулюють процеси оподаткування прибутку підприємств недосконалі, до кінця не зрозумілі, а іноді і суперечать одне одному;

- недостатній обсяг податкових пільг та умов оподаткування прибутку підприємств, які б створювали дієві та ефективні стимули до інноваційної та інвестиційної діяльності виробників продукції;

- деякі чинні пільги з оподаткування прибутку підприємств є малоефективними, нераціональними;

- українським законодавством передбачено під час визначення оподатковуваного прибутку до фінансового результату, що визначається за даними бухгалтерського обліку та зазначається у фінансовій звітності підприємства, при великих обсягах валових доходів, застосовувати коригування на суму податкових різниць. Це робить процес визначення оподатковуваного прибутку та суми податкового зобов'язання платника податку важким.

Нами запропоновані зміни щодо покращення прибуткового оподаткування юридичних осіб, частково які враховують досвід зарубіжних країни. Їхня реалізація дозволить податку на прибуток підприємств ефективно виконувати фіскальну та регулюючу роль.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко В. Л. Ризики - сигнали тривоги в оподаткуванні. *Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право).* 2010, № 2 (49). С. 74 – 83.

2. Антипов А. Р. Облік податку на прибуток: бухгалтерський та податковий аспект. *Бухгалтер*. 2015. № 14. С. 12 – 18.

3. Бодров В. Податкове регулювання в умовах формування цифрової економіки України. *Економічний вісник. Серія «Фінанси, облік, оподаткування»*. 2018. № 2. С. 30 – 37.

4. Борзенкова О. Д. Податок на прибуток як інструмент державного регулювання соціально - економічних процесів в Україні. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/ ?op=1&z=847 (дата звернення:25.08.2023)

5. Буй Т. І. , Прімєрова О. К., Мельник А. І. Вплив податку на прибуток на економічне зостання в Україні. *International Scientific Journal "Internauka". Series: "Economic Sciences"* URL: https: //ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core / bitstreams /adaedc82-610b-4f02-a5ac-a394f4573df4/content (дата звернення:26.07.2023)

6. Бюджетна система України: проблемні питання : колект. моногр. / За заг. ред. В. Г. Баранової. Одеса: ВОИ СОИУ «Атлант», 2013. 252 с.

7. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08 липня 2010 р. № 2456-VI / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text (дата звернення: 21.06.2023)

8. Виецка О. Сучасні тенденції в оподаткуванні прибутку корпорацій: перспективи податка на виведений капітал. *Економіка промисловості.* 2018. № 2. С. 24 – 49.

9. Волохова І. С. Механізм оподаткування сільськогосподарських виробників: напрямки покращення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. № 11. С. 20 - 23.

10. Волохова І.С. Фінансове регулювання виробництва сільськогосподарської продукції: посилення регулюючого та стимулюючого ефектів. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. № 22. Ч.2. С. 106-109.

11. Волохова І. С., Луніна І. О., Слатвінська М. О., Хомутенко А. В. та ін. Трансформаційні процеси у податковій системі України: монографія. За ред. д-ра екон.наук І. С. Волохової. Одеса: Атлант, 2018. 383 с.

12. Волохова І. С., Хомутенко А. В. та ін Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку фінансової системи України: монографія. / За ред. д-ра екон. наук І. С. Волохової. Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2021. 395 с.

13. Волохова І. С., Дубовик О. Ю. та ін. Податкова система: Навчальний посібник. Харьків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 412 с.

14. Волохова І. С. Місцеві фінанси та перспективи поглиблення фінансової децентралізації в Україні: Монографія. Одеса: Атлант, 2014. 462 с.

15. Волохова І.С., Логвіновська С.І. Оподаткування прибутку підприємств в Україні: результати регулюючого впливу. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2023. Вип. №2 (82). С.94-101.

16. Височина А.В., Таранченко А.Д. Фіскальна ефективність податку на прибуток для держави та бізнесу. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. №13. С. 1047–1053.

17. Вишневський В. П. та ін. Цифровізація економіки України: трансформаційний потенціал : монографія / За ред. В. П. Вишневського та С. І. Князєва. Київ : Академперіодика, 2020. С. 188.

18. Головне управління статистики в Одеській області URL: http://www.od.ukrstat.gov.ua/ (дата звернення: 27.03.2023)

19. Гречко А. В. , Рудковська Ю. В. Проблеми оподаткування прибутку підприємств в Україні. *Сучасні проблеми економіки і підприємництво*. №9. 2012. URL: http: //sb-keip.kpi.ua/article/view/55509 (дата звернення: 10.08.2023)

20. Демченко Т. М. Втрати бюджету внаслідок наданих податкових пільг. *Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право)*. 2013. №3. С. 98 - 104.

21. Державний веб-портал бюджету для громадян URL:https://openbudget.gov.ua/ (дата звернення: 20.08.2023)

22. Дивеєв – Кириленко О. Р. Тіньова економіка та її вплив на розвиток малого і середнього підприємництва в Україні. *Інноваційна економіка*. 2013. №3(41). С. 16-20. URL: http: //www.nbuv.gov.ua/old _jrn/Soc_Gum/inek/2013_3/16.pdf. (дата звернення 03.08.2023)

23. Дзівінська Ю. О., Ярема Б. П Сучасний стан та перспективи оподаткування прибутку підприємств в Україні. *Молодий вчений*. № 3 (43), 2017. URL: http: //molodyvcheny. in.ua/files/journal/2017/3/150.pdf (дата звернення 03.07.2023)

24. Державна служба статистики України. URL: http: //www.ukrstat.gov.ua/ (дата звернення 03.08.2023)

25. Державна казначейська служба України. Офіційний портал Д К С У. URL: http: //www.treasury.gov.ua (дата звернення 03.06.2023)

26. Естонська система податку на прибуток URL: http://kmp.ua/wp - content/ uploads/2014/05/ Estonian_corporate_income_tax_system_UA.pdf (дата звернення 20.08.2023)

27. Закон України від 28.12.94 № 334/94 - ВР «Про оподаткування прибутку підприємств» URL:https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakono davstv o/zakoni- ukraini/arhiv-zakoniv-ukraini/zakoni-ukraini-za-1994-rik/30626.html (дата звернення 03.08.2023)

28. Замасло О. Т. Податкова система України: теорія, методологія, практика : монографія. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2017. 419 с.

29. Копчинська К. О. Етапи реформування податку на прибуток підприємств в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. №14. С. 125 - 130.

30. Кувалдіна О. О. Проблема оподаткування податком на прибуток в умовах цифрової економіки та B E P S. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. №34, 2020. URL:http://www.visnyk-econom. uzhnu.uz.ua /archive/34_2020ua/23.pdf (дата звернення 05.08.2023)

31. Луніна І. О. Реформування податку на прибуток підприємств у контексті забезпечення стійкості державних фінансів. *Економіка України*. 2018. №. 7. С. 46 - 58.

32. Мелих О.Ю. Фіскальна та економічна ефективність оподаткування прибутку підприємств: вітчизняні реалії та шляхи подолання проблем. *Ефективна економіка*. 2018. № 12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2018/119.pdf (дата звернення: 30.07.2023)

33. Номінальний ВВП, прямі іноземні інвестиції в Україну за 2014 – 2022 роки / Міністерство фінансів України. URL: https://index.minfin.com.ua/ (дата звернення: 02.08.2023)

34. Наявність та стан основних засобів за видами економічної діяльності у 2006 – 2020 роках; капітальні інвестиції за джерелами інвестування / Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/https://www.ukrstat.gov.ua/ (дата звернення: 02.09.2023)

35. Особливості звільнення від оподаткування прибутку підприємств URL: https://zt.tax.gov.ua/media - ark/news-ark/498785 .html (дата звернення 23.08.2023)

36. Офіційний сайт Рахункової палати України. URL: http://www.acrada.gov. ua/control/main/uk/index (дата звернення 03.08.2023)

37. Офіційний веб - сайт Верховної Ради України URL : http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index (дата звернення: 27.06.2023).

38. Податковий кодекс України: Закон України . URL: http://zakon.rada.gov.ua. (дата звернення: 05.06.2023).

39. Податкова система : навчальний посібник / за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

40. Податкова система : навчальний посібник / за заг. ред. Баранової В.Г. Одеса: ВМВ, 2014. 344 с.

41. Пояснювальна записка Про формування бюджету Одеської міської територіальної громади на 2023 рік. URL: http//omr.gov.ua/ru/departments (дата звернення: 03.09.2023).

42. Податок на прибуток 2023. URL: https://www.golovbukh.ua/article/7206-platnik-podatku-na-pributok-na-zagalnih-pdstavah (дата звернення 03.09.2023)

43. Про Державний бюджет України на 2022 рік: Закон України від 2 грудня 2021 року № 1928-IX / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1928-20#Text (дата звернення: 25.07.2023)

44. Про Державний бюджет України на 2023 рік: Закон України від 3 листопада 2022 року № 2710-IX / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text (дата звернення: 25.07.2023)

45. Савченко А. М., Гудим І.А. Порівняльний аналіз податку на прибуток та податку на виведений капітал: сучасні реалії та перспективи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 11. С. 66–69.

46. Світовий досвід оподаткування . Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: https://tax.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/poland/ (дата звернення: 22.08.2023).

47. Серебрянський Д. М., Смірнова О. М., Огороднікова І. І. Міжнародний досвід гармонізації бухгалтерського та податкового обліку з податку на прибуток. Ірпінь: *НДІ фінансового права*, 2013. 75 с.

48. Соколовська В. В. Історичний аспект становлення податку на прибуток в Україні. Сучасні тенденції розвитку бухгалтерського обліку та оподаткування : *тези міжнар. наук. - практ. конф., м. Житомир, 2016.* URL: http: //eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6313/1/192.pdf. (дата звернення 03.08.2023)

49. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку фінансової системи України : монографія / за ред. І. С. Волохової. Х.: Видавництво Іванченка І. С. 2021. 395 с.

50. Трансформація податку на прибуток підприємств у податок на виведений капітал URL: ttp://www.radaprogram. org/sites/default/files/infocenter/piblications/ corporate_income_tax_ transformation _into_distributed_profit_tax_1.pdf (дата звернення 20.07.2023)

51. Трансформаційні процеси у податковій системі України : монографія / за ред. І. С. Волохової. Одеса: Атлант, 2018. 384 с.

52. Фінансова система : навчальний посібник / за заг. ред. д-ра екон. наук І. С. Волохової. Львів: ННВК «АТБ», 2022. 274 с

53. Фінанси: експрес - курс: Навч. посібник / За заг. ред. І. С. Волохової. - Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.

54. Фінанси : навчальний посібник у 2-х частинах / за заг. ред. Баранової В.Г. Одеса: Атлант, 2015. Ч. 1. 344 с.

55. Фінанси : навчальний посібник у 2-х частинах / за заг. ред. Баранової В.Г. Одеса: Атлант, 2015. Ч. 2. 309 с.

56. Фінансові результати до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності у 2010 – 2021 роках / Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/https://www.ukrstat.gov.ua/ (дата звернення: 06.08.2023)

57. Фінансовий портал Міністерства фінансів URL: http://index.minfin.com.ua/index/gdp/ (дата звернення 03.08.2023)

58. Хомутенко В. П. Фіскальна ефективність податку на прибуток підприємств в Україні. *Економіка та держава*. 2017. №. 2. С. 61 - 65.

59. Ціна держави URL: http://www.cost.ua/ budget/revenue/

60. Чекіна В. Д. Смарт - промисловість і податки: точки дотику. *Фінанси України*. 2017. № 11. С. 89 – 109.

61. Чому нам потрібен податок на розподілений прибуток підприємств. Економічна правда. URL: https: //www.epravda.com.ua/columns/2017/01/11/ 617233/ (дата звернення 03.08.2023)

62. Ширяєва С. В., Толчанова З. О., Валіулліна З. В. Зарубіжний досвід податкового стимулювання для забезпечення технологічного оновлення підприємств пасажирського автомобільного транспорту. *Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія*. 2012. Вип. 10. С. 302 - 307.

63. Шорохова Ю. С. Історія виникнення податку на прибуток підприємств на теренах України. *Проблеми законності*. 2015. Вип. 128. С. 112 - 118.

64. Шумський Р. В. Зарубіжний досвід побудови системи прибуткового оподаткування юридичних осіб. *Вінницький торговельноекономічний інститут КНТЕУ*. URL : http://nauka.kushnir.mk.ua/ ?p=33570 (дата звернення 20.08.2023)

65. Як розрахувати податок на прибуток 2023 URL: https: //buhplatforma.com.ua/article/7207-yak-rozrahuvati-podatok - na-pributok (дата звернення 10.08.2023)

66. Ярема Я.Р., Бей І.М. Адаптація зарубіжного досвіду оподаткування прибутку підприємств до вітчизняної практики. *Приазовський економічний вісник.* Випуск 2(13). 2019. URL:http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/2_13_uk/55.pdf (дата звернення: 20.07.2023)

67. Ярошенко Ф. О. та ін. Історія податків та оподаткування в Україні : навчальний посібник / За заг. ред. А. М. Подоляки. Київ : Видавничий дім «Персонал», 2012. 416 с.

68. Bunn D. Summary and Analysis of the OECD's Work Program for BEPS 2.0. URL: https: //taxfoundation.org/oecd-work-programbeps-analysis/ (дата звернення 03.08.2023)

69. Digital economy report 2019. URL : https://unctad.org/system/files/official-document/der2019_en.pdf (дата звернення 20.07.2023)

70. Dackehag M. Taxation of income and economic growth: An empirical analysis of 25 rich OECD countries / M. Dackehag, Å. Hansson. // Lund University. 2012. №6.

71. Corporate Taxes and Economic Growth. National Economic Consulting. 2010. URL: http://www.techceocouncil.org/clientuploads/reports/Corporate_taxes_and_ Economic _Growth_FEB.pdf (дата звернення 08.08.2023)

72. European Commission. Fair Taxation of the Digital Economy. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/companytax/fair - taxation - digital-economy_en (дата звернення 03.08.2023)

73. Iryna Volokhova, Volker Tolkmitt, Ruslana Ignatenko Financial decentralization in Ukraine in the context of European trends *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики.* Том 4 (45), 2022. С. 36 -47

74. Iryna Volokhova The Effectiveness of Network Systems in Providing Project Maturity of Public Management. *TEM Journal*. 2021. Vol.10. № 1. P. 272-282.

75. Iryna Volokhova Taxation of individuals in Ukraine: current state and prospects for development. Transformation of Ukraine's economy: formation of an inclusive economy system and functionality of financial inclusion: Scientific monograph. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2023. 428 p.

76. Organization for Economic Cooperation and Development. B E P S Actions. URL: https://www.oecd. org/tax/beps/beps-actions/ (дата звернення 03.06.2023)

77. Organization for Economic Cooperation and Development. Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS. Paris. 2019. URL: https://www.oecd.org/tax/beps/programme-of-work-to-develop-a-consensus-solution-to-the-tax-challenges-arising-from-thedigitalisation-of-the-economy.pdf (дата звернення 10.09.2023)

78. KPMG. Future of the Corporate Income Tax in the world: Is this the end of the CIT as we know it? URL: https://responsibletax.kpmg.com/page/future-of-the-corporate-income-tax-in-the-world-is-this-the-end-of-the-cit-as-we-know-it- (дата звернення 10.09.2023)

79. Lee Y. Tax structure and economic growth / Y. Lee, R. Gordon // Journal of Public Economics, 2005. PP. 1027-1043.

80. Tax challenges from digitalisation: A global two - pillar solution could increase tax revenues and support economic activity. URL: https://oecdecoscope. blog/2020/10/20/tax-challenges-from-digitalisation-a-global-two-pillar-solution-could-increase-taxrevenues-and-support-economic-activity/ (дата звернення 18.08.2023)

81. Wildman F. Tax structure and growth: Are some taxes better than others? Public Choice, 2001. № 107. PP. 199 - 219.